

Sr. President del Consell d'Administració de RTVV
Sr. Director General de RTVV
Membres del Consell d'Administració
Membres del Consell Valencià de Cultura.
Acadèmics de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua

ASSUMPTE: RTVV I EL MÓN DEL TEATRE, A PROPÒSIT DEL DIA MUNDIAL DEL TEATRE

València, 26 de març de 2011

El dia 27 de març és el Dia Mundial del Teatre, creat l'any 1961 per l'Institut Internacional del Teatre (ITI) <http://www.iti-worldwide.org/> . La Comunitat Internacional celebra aquest esdeveniment amb diverses manifestacions teatrals, entre les que destaca la difusió d'un missatge internacional, redactat per una personalitat del teatre, proposada per l'Institut Internacional del Teatre. Enguany ha segut seleccionada Jessica A. Kaahwa de Uganda, que ha escrit el text: **Per un teatre al servei de la humanitat (1)**

La no celebració d'aquest esdeveniment és una altra ocasió perduda per RTVV per recolzar la cultura en general i el món del teatre en concret.

RTVV viu d'esquenes al món del teatre i de la cultura la qual cosa, malauradament, no és novetat. El propi Consell Valencià de Cultura, màxima autoritat valenciana en el món de la cultura ho ha posat de manifest en diverses ocasions com en el seu informe del 23 de desembre de 2005 <http://cvc.gva.es/archivos/202.pdf> sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana. La qual cosa posa de manifest també, les mancances en el desenvolupament de la Llei de creació de RTVV, al no haver creat encara, més de 21 anys després, el previst Consell Assessor de RTVV que ens permetria al Consell d'Administració, poder comptar amb l'assessorament entre altres, del Consell Valencià de Cultura. Aquest consellers ha insistit en proposar la realització de reunions conjuntes de cooperació interinstitucional , a la qual cosa sempre s'ha negat el President del Consell d'Administració.

El present escrit pretén aportar, una vegada més, idees i propostes que pogueren normalitzar una RTV que parafrasejant al CVC diríem que *"cal un reajustament de l'activitat de Radiotelevisió Valenciana als principis de la seua Llei de creació, ací resumits:*

- 1) *La promoció de l'ús social del valencià, i la difusió dels fets identitaris propis, geogràfics, socials i culturals.*
- 2) *El paradigma cultural que seguix, els valors ètics -i estètics- que es promouen (...) "*

L'anàlisi de la graella de la programació dels propers dies, posa en evidència que no existeix cap previsió de programació especial relacionada amb el Dia Mundial del Teatre.

[L'Associació d'Actors i Actrius Professionals Valencians \(APPV\)](#), organitza en els darrers anys, els Premis del Dia Mundial del Teatre, que enguany tindran lloc el proper dia 28, dilluns, al Teatre Talia de València. Any rere any, RTVV ignora a aquesta important associació i al món del teatre deixant de cobrir, no tan sols la retransmissió dels citats premis, sinó també inclús un mínim reportatge sobre els premis, els premiats i les seues

obres de teatre i trajectòria. Un total rebuig al món del teatre valencià i en especial als actors i actrius valencians.

La nefasta política teatral de la Generalitat Valenciana es veu agreujada amb la mala política cultural que porta a terme RTVV, que es troba totalment d'esquenes al sector teatral. Vegem a continuació l'anàlisi que fan molts dels professionals del sector, més de tres-cents en el moment d'escriure aquest document, que anuncien el lliurament d'un manifest el proper dia 28, dins de les commemoracions del Dia Mundial del Teatre, demanant la dimissió de la Directora General de Teatres de la Generalitat. Es pot trobar tota la documentació i l'anàlisi en <http://inmaculadagillazarodimissio.blogspot.com/>. Seria de desitjar que la RTVV, pública, abordara al seus serveis informatius i als programes de debat aquesta problemàtica, donant veu al sector del teatre: els seus professionals i a la pròpia Directora General.

Respecte a la poca promoció i difusió existent de les arts escèniques valencianes el document que naix de la iniciativa personal i individual dels professionals de l'escena valenciana i del seu desassossec com a ciutadans i treballadors davant la greu situació actual del sector, diu:

"2.4.1. ELS PREMIS DE LES ARTS ESCÈNIQUES DE LA GENERALITAT VALENCIANA.

Des del 1994 es venia celebrant la Gala del Teatre Valencià al Teatre Principal de València, un escenari amb una gran càrrega referencial i simbòlica per al conjunt de la professió. Esta gala sempre coincidia amb la celebració del Dia Mundial del Teatre i al llarg dels anys -tot i anar sempre acompanyada de les clàssiques polèmiques lligades als premis- s'havia convertit en un dels esdeveniments més importants per a l'encontre i per a la promoció de les arts escèniques a la nostra Comunitat. Aquest acte havia esdevingut una altra peça consolidada i necessària al nostre bastiment teatral, i com en tantes altres coses, ara mateix ha quedat reduïda a una trista paròdia del que va ser.

El gran objectiu d'aquest esdeveniment era la difusió i promoció del nostre teatre. Per tal d'aconseguir aquest objectiu la gala tenia una dotació pressupostària suficient, al voltant dels 25.000 euros en les últimes edicions. Esta dotació pressupostària suficient per a la gala de lliurament permetia crear un espectacle atractiu que la sostinguera, sempre dirigit per un director de renom i comptant amb la seua retransmissió en directe a través de PUNT 2 (el programa aconseguia una mitjana d'espectadors pròxima als 25.000). També hi havia designada una persona des de Teatres que s'ocupava de manera exclusiva de la promoció als mitjans de comunicació dels nominats i dels premiats.

Actualment, la promoció als mitjans ha quedat reduïda a unes escarransides notes de premsa. S'ha eliminat la direcció artística i el concepte de gran espectacle-aparador. La data de la seua celebració balla al calendari i ha deixat de ser la gran celebració que tots féiem del Dia Mundial del Teatre.

La dotació econòmica que rebien els premiats (3.000 euros) ha estat substituïda per uns llibres editats per Teatres i un parell d'abonaments per passar un cap de setmana en un spa. Abonaments que passen per ser una promoció del mateix balneari que no li costa diners a la institució ja que, casualment, aquest balneari té relació comercial amb Teatres. Açò també va contribuir especialment a l'efecte grotesc que va adornar l'edició de 2009 a la Nau de Sagunt. Edició on l'únic que va tindre l'ocasió de parlar va ser l'habitual dels premis, Nacho Duato, perquè a tots els altres assistents i premiats l'organització els ho va prohibir amb el que açò comporta de menyspreu a la llibertat

d'expressió. Menyspreu que sempre troba l'excusa perfecta en l'agilitat del lliurament o en qualsevol altra coartada insostenible. Sense oblidar la poca assistència que va obtindre esta convocatòria, tant de públic general com dels mateixos nominats i guardonats, i de l'encara menor ressò que es va fer als mitjans de comunicació dels premiats. L'última edició ha tingut major ressò únicament, gràcies a que s'ha tornat a incidir en el mateix plantejament dels Premis i açò ha provocat que s'alçaren veus crítiques als diaris. Vosté s'ha amagat darrere l'excusa de la crisi i la necessària austeritat però esta excusa no serveix per explicar per què, una vegada més, no s'ha deixat parlar els premiats, excepte a J.A. Gil-Albors, antic director de TGV.

L'escultura de Manuel Boix -artista de qualitat indiscutible- que s'havia convertit, al cap de tants anys, en la icona que tots reconeixíem com l'emblema de la distinció i el reconeixement, **ha estat substituïda** per una peça indefinida de la que, a més, encara no s'ha explicat el motiu del canvi ni el nom del seu autor.

Abans podia concórrer a aquestos premis qualsevol espectacle valencià professional exhibit a la nostra Comunitat però ara, **només ho poden fer els presentats a les sales que gestiona TGV**; una argúcia més per tal d'augmentar el control personal des de la direcció sobre aquest acte.

De tots els canvis que ha patit aquest esdeveniment en les últimes dues edicions no hi ha hagut cap ni un que l'haja fet créixer o millorar, és més, ha passat tot el contrari. Per rematar, cal fer referència a la composició del jurat que designa els premiats; abans era un jurat ampli i consensuat amb la professió i actualment és un grup ínfim de persones anònimes triades arbitràriament d'entre els seus col·laboradors."

En una recent entrevista realitzada per Arantxa Carceller Genovés, en el Diari de Torrent, a l'actor Miguel Angel Solà, argentí, que va vindre a València amb l'obra "**Pel plaer de tornar a veure-la**", aquest diu: "*La primera setmana ací, a València, va ser desastrosa perquè els Mitjans de comunicació no van acompanyar res de res. Van acompanyar quatre dies després d'haver-se estrenat l'obra i ara s'ha començat a omplir, a soles, i no per ajuda de vostés*", asseverava Solà. "*La crisi pot fer-li molt de mal al teatre però això de vostés és imperdonable. No hi ha temps per al teatre, es pot deixar morir lentament a un col·lectiu que no els importa ni un blet. El periodisme és una professió que desgraciadament s'ha transformat, s'ha travestit, en un concurs d'agents polítics i empresarials, i els que guarden els sons i mantenen la conducta independent són molt pocs*". A això, pregunta este actor argentí, "*què haguera passat si haguera arribat Brad Pitt? No és just, és un fem la forma de comportar-se els mitjans de comunicació amb el teatre*".

Una realitat doncs que requereix d'una acció decidida per banda de la RTVV per tal de promocionar les arts escèniques i ajudar al seu desenvolupament, una aliança necessària per poder aconseguir els objectius d'una RTV pública, valenciana i de qualitat.

PROPOSTES PER A QUE RTVV PROMOCIONE LES ARTS ESCÈNIQUES VALENCIANES

RTVV hauria de jugar el seu paper de dinamització de la cultura valenciana i en concret ajudar a la promoció del nostre teatre, per a la qual cosa plantege algunes idees inicials sobre les qual construir una nova etapa de promoció de la nostra cultura de les arts escèniques i la seua indústria:

1. Donar notícia als serveis informatius de les estrenes i assumptes relacionats amb les arts escèniques valencianes, així com dels esdeveniments. Es tracta de difondre tot el relacionat amb les arts escèniques valencianes , no tan sols les públiques. L'objectiu fonamental és ajudar a la creació de públics per a les arts escèniques valencianes
2. Oferir la nostra col·laboració per cobrir els Premis del Dia Mundial del Teatre.
3. Posar en marxa un programa monogràfic dedicat al teatre. Ja no existeixen programes com la Nau. Tan sols es fa referència al teatre en l'esquifida agenda cultural de tres minuts, i en algun breu moment en programes de televisió "Encontres" o de la ràdio com "Alta Fidelitat". Tanmateix les nostres ràdios podrien desenvolupar programes especials relacionats amb el teatre. Alguns exemples de programes dedicats a les arts escèniques podem trobar en **Arriba el Telón de Televisa**:<http://www.facebook.com/pages/Arriba-El-Telon/154588574579091>, **Especial TNC, El Teatre que t'arriba** de la CCRTV. <http://www.tv3.cat/ptv3/tv3TotsVideos.jsp?idint=47857>. **En Escena** de Radio 5 <http://www.rtve.es/alacarta/audios/en-escena/>, **Vamos al Teatro** de RNE Clàssica <http://www.rtve.es/alacarta/audios/vamos-al-teatro/>.
4. Posar en valor la Plataforma Nou Multimèdia per tal que pugua substituir les mancances de la web de Teatres de la Generalitat analitzades pel sector i les supere amplament. Per exemple podríem arreplegar l'agenda i cartellera de teatre (amb promes audiovisuals de les obres), a la vegada que molta més informació. Així es pot incloure la guia d'actors i actrius i la seua agenda professional, elaborada per la [AAPPV \(punxar per vore-la\)](#), realitzant la seua integració o agregació documental de tal manera que a les sinopsis i fitxes tècniques de totes les obres audiovisuals, per exemple, es poguera enllaçar amb l'elenc d'actors i actrius (a la seua fitxa personal). Tanmateix es podria enllaçar amb un curt audiovisual. Es tracta de potenciar el que s'anomena realitat augmentada.
5. Signar un Conveni amb les principals Associacions dels Sector:
[AAPPV](#) Associació d'Actors i Actrius Professionals Valencianes <http://www.aapv.net>
[AVETID](#) Associació Valenciana d'Empreses de Teatre i Circ <http://www.avetid.com/>
[CPD](#) Col·lectiu de Professionals del Doblatge <http://www.cpd.org.es>
[AISGE](#) Artistes Interpretes Societat de Gestió <http://www.aisge.es>
etc. per tal de potenciar mútuament el món del teatre. Per exemple aquests convenis poden permetre facilitar un recolzament mutu com ara aconseguir fàcilment el punt següent

6. Enregistrar les obres d'arts escèniques en general i del teatre en particular, de tal manera que una vegada passat el seu període d'explotació comercial es poguera visionar per RTVV, a la vegada que no perdre aquest important Patrimoni Audiovisual Valencià. La qual cosa caldria respectar els drets d'imatge dels actors i actrius, i de les obres però plantejades en els convenis que anteriorment hem descrit.
7. Fomentar el teatre amateur, en especial el d'escoles, centres de formació, etc. El programes infantils, juvenils poden tindre un espai dedicat al tema, sense oblidar altres públics específics.
8. Potenciar i fomentar la innovació teatral.
9. Crear possibilitats per a la dramatització de temes socials i d'interés pels valencians. El tractament dramatitzat de temes relacionats amb els valencians i valencianes pot ajudar a fomentar aquesta manera d'expressió.
10. Programes que aborden la realitat valenciana en clau humorística i sarcàstica, tan pròpia dels valencians i desterrada de la nostra RTVV. Programes com "Vaya semanita" de ETB, o "Polònia" i "Cracòvia" de la CCRTV aconseguen unes grans audiències i suposen un èxit continuat en les seues comunitats autònomes.
11. Suprimir qualsevol tipus de censura i fomentar la llibertat d'expressió. El teatre ha segut històricament crític i no potser que determinades obres, autors, actors i actrius estiguen proscrits inclús penalitzats en la nostra RTVV. Exemples recents existeixen massa , per citar alguns: Xavi Castillo i totes les seues obres: "**no puc fer televisió, perquè en Canal 9 estic vetat, costa arribar a un públic ampli**", l'obra Corruptia de Josep Lluís Fitó, un treballador de RTVV que ha perdut inclús, "casualment" el seu treball en l'àrea d'esports, "El Alma se serena", "Una regió de l'Est", "Zero Responsables", etc. Vore per més detall "[La política fa teatre: Diversos muntatges teatrals mostren i pateixen les misèries polítiques valencianes](#)" de XAVIER ALIAGA –en El País.
12. Incentivar la contractació d'actors i actrius valencians en obres audiovisuals en general i algunes en especial com ara en els anuncis publicitaris. Es podrien estudiar fórmules com ara algun tipus d'incentivació com descomptes o bonificació en grps o passes.
13. Promocionar un plural "star system" valencià, que siga realment democràtic, sense cap exclusió per motius d'afinitat ideològica, ètica o estètica. Cal invertir en els nostres actors i actrius, que habitualment es veuen obligats a tindre que eixir de la Comunitat Valenciana per poder viure i treballar. Cal apostar més decididament i millor per la ficció televisiva, que des de que ha segut recuperada anem veient com la ciutadania reconeix els seus actors i actrius.
14. Recolzar iniciatives innovadores de la societat valenciana com per exemple el Club

de Cultura, impulsat per [Silenci](http://www.silenci.info). <http://www.silenci.info>

15. Continuar amb el Concurs de guions radiofònics Jose Luis Tormo, en valencià i recolzat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i avaluar el seu resultat per veure com podem aconseguir un major impacte i aprofitament, donant suport a les obres guanyadores.
16. Convocar la primera reunió conjunta dels Agents del Sector de les Arts Escèniques amb els diversos possibles actors institucionals: Consell Valencià de Cultura, Acadèmia Valenciana de la Llengua, Teatres de la Generalitat, Consell d'Administració de RTVV.

Per tota l'argumentació exposada:

- A. Demane al Director General que iniciï un canvi en el tractament de les Arts Escèniques Valencianes per banda de RTVV, cobrint d'entrada ja, **els Premis del Dia Mundial del Teatre 2011 organitzats per l'AAPV**, i que dedique programes especials per difondre els objectius del dia mundial.
- B. Demane al President del Consell d'Administració que figure un **punt de l'ordre del dia per abordar aquestes propostes i document, en el proper Ple.**

Atentament:



José Ignacio Pastor Pérez

Annex Text del Dia Mundial del Teatre 2011

Per un teatre al servei de la humanitat

Jessica A. Kaahwa, Uganda

L'acte que ens congrega avui reflecteix fidelment l'enorme potencial del teatre a l'hora de mobilitzar comunitats i trencar barreres. ¿Heu pensat mai que el teatre podria ser un instrument poderós en el camí cap a la pau i la reconciliació?

Mentre les nacions gasten quantitats ingents de diners en missions de pau en zones del món que pateixen conflictes violents, a penes es para atenció al teatre com a alternativa individual que servisca per a la transformació i gestió d'aquests conflictes.

¿Com podem els ciutadans de la mare terra aconseguir la pau mundial quan els instruments que fem servir provenen de potències exteriors i aparentment repressives?

El teatre impregna subtilment l'ànima humana, presa de la por i de la sospita, alterant la imatge pròpia i obrint un món d'alternatives per a la persona i, consegüentment, per a la comunitat; pot donar sentit a realitats quotidianes i prevenir un futur incert; pot prendre part en les polítiques de les situacions dels pobles a través de mitjans senzills i directes. Com que és inclusiu, el teatre pot presentar una experiència capaç de transcendir idees falses preconcebudes.

A més a més, ha quedat demostrat que el teatre és un mitjà que serveix per defensar i fer avançar idees col·lectives per les quals estem disposats a lluitar quan són vulnerades.

Si volem un futur en pau, cal que comencem a usar mitjans pacífics que miren de comprendre, respectar i reconèixer les contribucions de cada ésser humà en el camí cap a la pau. El teatre és un llenguatge universal que permet vehicular missatges de pau i reconciliació.

Involucrant la gent de manera activa, el teatre pot fer que moltes ànimes desconstruïsquen idees preconcebudes i, d'aquesta manera, dona a la persona la oportunitat renàixer per prendre decisions basades en un coneixement i una realitat redescoberts. Perquè el teatre prospere, entre altres formes artístiques, hem de tenir la valentia de fer un pas endavant incorporant-lo en el nostre dia a dia, afrontant qüestions claus dels conflictes i de la pau.

En la recerca de la transformació social i la reforma de les comunitats, el teatre ja existeix en zones devastades per la guerra i entre poblacions que pateixen pobresa o malalties cròniques. Cada vegada hi ha més casos d'històries positives on el teatre ha segut capaç de mobilitzar el públic per despertar consciències i ajudar a les víctimes traumatitzades per les guerres. Disposem ja de plataformes culturals com ara l'Institut Internacional del Teatre, el qual té el propòsit de "consolidar la pau i l'amistat entre els pobles".

Per tant, sent conscients com som del poder del teatre, quedar-nos callats en els temps actuals és una farsa, com ho és també deixar que els qui vetlen per la pau al món siguen aquells que porten armes i llancen bombes. ¿Com és possible que uns instruments alienadors servisquen també per a la pau i la reconciliació?

En aquest Dia Internacional del Teatre, us inste a considerar aquesta perspectiva i a proposar el teatre com a instrument universal per al diàleg, la transformació social i les reformes. Mentre les Nacions Unides gasten quantitats ingents de diners en missions de pau arreu del món amb l'ús de les armes, el teatre es presenta com una alternativa espontània, humana, menys costosa i, sense dubte, més poderosa.

Encara que no siga l'única solució per a la pau, és inqüestionable que el teatre hauria de ser incorporat com un instrument eficaç en les missions de pau.



Sobre l'autora del text

Jessica A. Kaahwa és dramaturga, actriu, directora i investigadora en teatre, però més enllà de tot això, és molt respectada arreu del món per la seua tasca humanitària. Acadèmica Fulbright, ha rebut nombroses beques i ajudes per continuar fent recerca i treball de camp en teatre i mitjans de comunicació com a força constructiva en zones en guerra i per a la millora de la salut.

Actualment, Jessica Kaahwa és professora titular dels departaments de Música, Dansa i Teatre a la Universitat Makerere d'Uganda, on també va rebre el títol de màster. Viatjadora incansable, Jessica Kaahwa va obtenir el títol de grau a la Universitat de Benín, a Nigèria, on també va treballar en el Servei Exterior de la radio nacional. Al 2001 es va doctorar en Història, Teoria i Crítica del Teatre per la Universitat de Maryland, als EUA.